

**REGULAMIN PRZEWOZU OSÓB I RZECZY
PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ W ELBLĄGU SPÓŁKA Z O.O.**

I. PRZEDMIOT, ZAKRES STOSOWANIA ORAZ PODSTAWY PRAWNE REGULAMINU

§ 1

1. Regulamin określa warunki przewozu osób i rzeczy oraz obsługi i odprawy podróżnych, korzystających z usług Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Elblągu Spółka z o.o.
2. Regulamin stosuje się do zarobkowego przewozu osób i rzeczy w zakresie obejmującym:
  - a) krajowe przewozy regularne,
  - b) grupowe przewozy osób w komunikacji zamkniętej.
3. Przyjęte w niniejszym opracowaniu uregulowania stosuje się w powiązaniu z przepisami:
  - a) Ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo Przewozowe (tekst jednolity Dz. U. Nr 50 poz. 601 z 2000 r. ze zmianami);
  - b) Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. nr 125 poz. 1371 z 2001 r. ze zmianami);
  - c) Ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 54 poz. 254 ze zmianami z 2000 r.);
  - d) Ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Nr 97 poz. 1050 z 2001 r.);
  - e) Kodeksu Cywilnego.

§ 2

Użyte w regulaminie określenia oznaczają:

1. przewozy regularne - publiczny przewóz osób i ich bagażu polegający na przewozie w określonych odstępach czasu i określonymi trasami, na zasadach określonych w Ustawie z 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U Nr 180 poz. 1497 z późn. zmianami),
2. przewozy okazjonalne - przewozy wykonywane w czasie i na warunkach uzgodnionych w umowie (zleceniu) zawartej między przewoźnikiem a organizatorem przewozu na rzecz osób trzecich, tj. uczestników przewozu grupowego, które nie stanowią przewozów regularnych w rozumieniu Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U Nr 180 poz. 1497 z późn. zmianami),
3. przewoźnik - Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Elblągu Sp. z o.o. uprawnione i wykonujące działalność gospodarczą w zakresie transportu drogowego,
4. punkt odprawy - przystanek autobusowy, dworzec lub przystanek dworcowy będący miejscem rozpoczęcia lub zakończenia przewozu,
5. autobus - pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą,
6. bilet okresowy - bilet uprawniający do wielokrotnego przejazdu w kursach danej relacji (bilet miesięczny, półmiesięczny, dekadowy).

II. PRZEPISY OGÓLNE

§ 3

1. W przewozach regularnych przewoźnik jest zobowiązany do przewozu osób i rzeczy w zakresie wynikającym z podanego do publicznej wiadomości rozkładu jazdy autobusów.
2. Przewoźnik zwolniony jest od obowiązku przewozu jeśli:
  - a) zachodzą uniemożliwiające przewóz okoliczności, których przewoźnik nie mógł uniknąć ani zapobiec ich skutkom,
  - b) klient nie zastosował się do przepisów przewozowych,

- c) w innych przypadkach przewidzianych niniejszym regulaminem.

§ 4

1. Sposób ustalania i wysokość opłat za przewóz osób i rzeczy oraz zakres i warunki realizacji uprawnień do przejazdów ulgowych i bezpłatnych określa stosowana przez przewoźnika taryfa.
2. Przewoźnik obowiązany jest podać do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, aktualne tabele opłat taryfowych.

§ 5

1. Umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd.
2. Przewóz uważa się za rozpoczęty z chwilą, gdy autobus, w którym znajduje się podróżny, ruszy z miejsca odjazdu.

III. PRZEWÓZ OSÓB

§ 6

1. Przewoźnik zobowiązany jest do zapewnienia podróżnym odpowiednich warunków bezpieczeństwa i higieny oraz wygody i należytej obsługi zarówno w dworcowych punktach odprawy jak i podczas przewozu taborem autobusowym.
2. Przewoźnik ogłasza:
  - a) we wszystkich punktach odprawy - rozkłady jazdy określające przestrzenny i czasowy zakres oferty przewozowej,
  - b) w dworcowych punktach odprawy - informacje o cenach i warunkach sprzedaży biletów, godzinach otwarcia kas biletowych oraz wyciąg ważniejszych przepisów porządkowych i przewozowych.
3. Przewoźnik zapewnia podróżnym za pomocą urządzeń nagłośniających bieżącą informację o odjazdach autobusów z dworcowych punktów odprawy, a w razie zakłóceń w regularności ruchu podaje komunikaty o ich przyczynie i przewidywanym czasie ich trwania. Wymienione czynności dokonuje się w godzinach pracy dyżurnych ruchu.
4. Przewoźnik może ustalić, że z pewnych kursów autobusowych mogą korzystać w pierwszej kolejności określone podróżni, np. posiadacze biletów miesięcznych.

§ 7

1. Podróżny obowiązany jest posiadać ważny bilet normalny lub bilet ulgowy z dokumentem upoważniającym do jego nabycia, uprawniający do przejazdu i okazywać go na żądanie obsługi autobusu i organów kontroli.
2. Bilet stanowi dowód zawarcia umowy przewozu i nabycia uprawnienia do określonego w tym bilecie przejazdu.
3. W bilecie na przejazd określa się wysokość należności oraz dane niezbędne do ustalenia zakresu uprawnień podróżnego, a w bilecie imiennym uprawniającym do przejazdów wielokrotnych także tożsamość jego posiadacza.
4. Bilet można odstąpić innej osobie tylko wtedy, gdy nie jest on imienny, a przejazd nie został rozpoczęty.
5. Bilet jednorazowy uprawnia do przejazdu określonym kursem autobusowym i nie daje prawa do przerwy w podróży na przystankach pośrednich na trasie przewozu. Przy przejazdach z przesiadaniem podróżny winien nabyć na każdy kurs oddzielny bilet.
6. Bilety wielokrotnych przejazdów uprawniają do nieograniczonej liczby przejazdów dowolnym kursem w relacji oraz okresie oznaczonymi na bilecie.
7. W razie utraty biletu jednorazowego, podróżny traci prawo do dalszego przejazdu i winien wykupić bilet ponownie. Wtórników biletów utraconych nie wydaje się.
8. W razie utraty biletu okresowego przewoźnik wydaje zaświadczenie o nabytym bilecie.

§ 8

1. Miejsce zatrzymywania się autobusu na trasach ich kursowania wskazują oznaczone odpowiednimi tablicami przystanki autobusowe.
2. Nazwy przystanków autobusowych ze wskazaniem zatrzymujących się na nich autobusów, podaje się do wiadomości publicznej w rozkładzie jazdy.
3. Do obowiązków kierowców należy zatrzymywanie autobusu na przystankach przewidzianych w rozkładzie jazdy.
4. Kierowca zobowiązany jest do dokonania odprawy każdego podróżnego przed odjazdem autobusu z przystanku. W tym celu powinien sprawdzić ważność biletu wraz z dokumentem uprawniającym do ewentualnej ulgi. W przypadku stwierdzenia braku biletu u pasażera, kierowca zobowiązany jest sprzedać odpowiedni bilet. Za niewłaściwą odprawę podróżnego odpowiada kierowca.
5. Kierowca zobowiązany jest do niesienia pomocy w zakresie załadunku i wyładunku bagażu podróżnego.
6. Kierowca obowiązany jest wstrzymać odjazd autobusu ruszającego z przystanku w celu zabrania spóźnionego podróżnego, który sygnalizuje zamiar skorzystania z przejazdu tym autobusem.
7. Z wyjątkiem przypadków uzasadnionych szczególnymi okolicznościami (ust. 8 i 9), podróżni mogą wsiadać i wysiadać z autobusów tylko na przystankach autobusowych.
8. Żądanie zatrzymania autobusu między przystankami uwzględnia się w miarę możliwości eksploatacyjnych, a żądanie jest uzasadnione znaczną odległością od najbliższego przystanku.
9. Przypadki zatrzymania autobusu między przystankami, mogą wystąpić wyłącznie z jednoczesnym zachowaniem przepisów o ruchu drogowym.
10. Osobę, która doznała w drodze nagłej niedyspozycji lub ataku choroby, kierowca autobusu ma obowiązek dowieść bezpośrednio do najbliższego punktu pomocy medycznej lub powiadomić najbliższą jednostkę Pogotowia Ratunkowego.

§ 9

1. We wszystkich autobusach komunikacji publicznej obowiązuje ustawowy zakaz palenia tytoniu przez podróżnych i obsługę.
2. Zakaz palenia tytoniu obowiązuje również w pomieszczeniach dworców autobusowych, za wyjątkiem miejsc do tego wyznaczonych.

§ 10

1. Przewoźnik nie dopuszcza do przewozów i ma prawo - korzystając w razie potrzeby z organów porządkowych - usunąć z autobusu lub obiektu dworcowego osoby:
  - a) odmawiające uiszczenia należności za przejazd autobusem,
  - b) pomimo upomnienia, nie przestrzegające obowiązujących przepisów i nie podporządkowujące się wskazówkom personelu przewoźnika,
  - c) nietrzeźwe, zakłócające spokój i wywołujące swym zachowaniem zgorszenie publiczne,
  - d) znajdujące się w stanie, który z różnych względów może być uciążliwy lub niebezpieczny dla otoczenia,
  - e) mogące zabrudzić inne osoby oraz zanieczyścić wnętrze autobusu lub pomieszczenia dworcowe,
2. Podróżnym wymienionym w ust.1 pkt.b-e przysługuje zwrot należności w trybie §12.
3. Obsługa autobusu ma prawo odmówić zabrania do przewozu większej ilości osób, niż wynosi liczba miejsc określona w dowodzie rejestracyjnym pojazdu.

§ 11

1. Za całkowicie lub częściowo niewykorzystany bilet na przejazd jednorazowy, przewoźnik ma obowiązek zwrócić stosowną kwotę należności pod warunkiem że podróżny dokona zwrotu biletu lub uzyska poświadczenie jego niewykorzystania przed upływem terminu jego ważności.
2. Niewykorzystany bilet stanowi podstawę do zwrotu należności. Niewykorzystany bilet jednorazowy można zwrócić:
  - a) w kasie nabycia biletu, przed rozpoczęciem przejazdu (należność zwraca kasa biletowa),
  - b) w Dziale Przewozów Pasażerskich w Elblągu w trybie reklamacji złożonej na piśmie najpóźniej na 14 dni od daty upływu ważności biletu, po uprzednim poświadczeniu jego niewykorzystania (należność zwraca przewoźnik obsługujący dany kurs).
3. Poświadczenia o niewykorzystaniu biletu dokonuje:

- a) przed rozpoczęciem przejazdu - uprawniony pracownik przewoźnika (dyżurny ruchu) w początkowym punkcie odprawy,
  - b) po rozpoczęciu przejazdu (w razie częściowego niewykorzystania biletu) - obsługa autobusu.
4. Poświadczenie biletu jako niewykorzystanego nie powoduje przedłużenia terminu jego ważności.
  5. Obsługa autobusu jest uprawniona do zwrotu pieniędzy.
  6. Do obliczenia zwracanej należności przyjmuje się:
    - 1) w biletach na przejazd jednorazowy:
      - a) zapłaconą należność - w przypadku całkowitego niewykorzystania,
      - b) różnicę między zapłaconą należnością, a należnością przysługującą przewoźnikowi za wykonane świadczenie - w razie częściowego niewykorzystania biletu,
    - 2) za bilet na przejazd wielokrotny:
      - a) zapłaconą należność za bilet zwrócony przed pierwszym dniem terminu jego ważności (zwrot biletu przyjmuje kasa biletowa),
      - b) należność proporcjonalną do liczby niewykorzystanych przejazdów, o ile bilet został zwrócony w okresie jego ważności, w trybie pisemnej reklamacji.
  7. Nie przysługuje zwrot należności za bilety niewykorzystane z przyczyn leżących po stronie podróżnego, zwracane po terminie ich ważności lub po odjeździe autobusu w którym powinny być wykorzystane chyba, że podróżny uzyskał poświadczenie niewykorzystania biletu lub udokumentował, że nie mógł go wykorzystać z powodu choroby albo innych ważnych przyczyn od niego niezależnych.

§ 12

1. Podróżny obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowych oraz opłaty dodatkowej, jeżeli organ kontrolny przewoźnika ujawnił u niego:
  - a) brak biletu za przejazd lub brak biletu na przewóz rzeczy i bagażu podlegającego opłacie,
  - b) brak udokumentowanych uprawnień do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego,
  - c) zabranie do autobusu rzeczy wyłączonych z przewozu, o których mowa w §14 ust. 2.
  - d) spowodowanie bez uzasadnionej przyczyny zatrzymania, opóźnienia lub zmiany trasy przejazdu autobusu.
2. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 1 oraz zasady uiszczenia tych opłat reguluje taryfa przewozu osób i rzeczy.
3. Podróżny, który odmawia uiszczenia należności i opłaty dodatkowej podczas kontroli w autobusie, może kontynuować podróż, jeżeli wylegitymował się dokumentem tożsamości i podpisze zobowiązanie do zapłaty należnej kwoty w terminie 7 dni od daty przyjęcia wezwania. W przeciwnym razie organ kontrolny może na najbliższym przystanku usunąć podróżnego z autobusu.
4. Należność nie uiszczana w terminie podanym w ust. 3 podlega przymusowemu ściągnięciu wraz z kosztami dodatkowego postępowania.
5. Ujawnione u podróżnych bilety sfałszowane i podrobione zatrzymuje się i przekazuje z odpowiednim doniesieniem organom Policji. Osobę posługującą się takim biletu lub dokumentem traktuje się jako jadącą bez ważnego biletu.

§ 13

1. Podróżny może zabrać ze sobą do środka transportowego rzeczy, jak również oddać je do przewozu w oddzielnym schowku bagażowym.
2. Z przewozu określonego w ust.1 są wyłączone:
  - a) rzeczy, których przewóz jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów administracyjnych, celnych i sanitarno - porządkowych, w tym: materiały cuchnące, zapalne, łatwopalne, wybuchowe, żrące, trujące, radioaktywne,
  - b) rzeczy niebezpieczne lub mogące wyrządzić szkodę osobom lub mieniu przewoźnika,
  - c) nabita broń palna (zakaz nie dotyczy osób, które są uprawnione do jej noszenia za względu na pełnione funkcje),
  - d) przedmioty wzbudzające odrazę,
  - e) żywe zwierzęta, z wyjątkiem przewidzianym w § 14 ust. 5 i 6.

§ 14

1. Rzeczy dopuszczone do przewozu, w zależności od ich rozmiarów, ilości i sposobu rozmieszczenia, mogą być przewożone bezpłatnie lub za opłatą przewidzianą w taryfie.
2. Nie podlegają opłacie łatwe do przenoszenia przedmioty, stanowiące bagaż podręczny, które:
  - nie utrudniają przejścia, nie przeszkadzają podróżnym i nie narażają ich na niewygodę,
  - są trzymane przez podróżnego w ręku, na kolanach,
  - nie wymagają dla ich przewozu więcej przestrzeni niż ta, którą podróżny ma do swej dyspozycji pod siedzeniem lub na półce nad zajmowanym fotelem.
3. Nie podlega również opłacie dodatkowej jak za bagaż wózek inwalidzki, jeżeli podróżny jest inwalidą poruszającym się przy jego pomocy.
4. Za każdą sztukę rzeczy przewożonych wewnątrz autobusu i nie nadających się do przewozu w sposób określony w ust. 2 oraz rzeczy umieszczonych w schowku bagażowym autobusu pobiera się opłatę, której wysokość określa Taryfa przewozu osób i rzeczy.
5. Na rzeczy przewożone za opłatą wydaje się bilet bagażowy, a rzeczy umieszczone w schowku zaopatruje się dodatkową w nalepkę (wywieszkę) identyfikującą.
6. Za przewóz psa pobiera się opłatę jak za jedną sztukę rzeczy. Pies musi być trzymany na smyczy i mieć założony kaganiec, a jego opiekun winien okazać przy wsiadaniu do autobusu ważne świadectwo szczepienia psa.
7. Dopuszcza się przewóz bez dopłaty małych zwierząt pokojowych i ptaków, jeśli nie są uciążliwe z powodu woni lub hałasu i są zabezpieczone przed wyrządzeniem przez nie szkody.
8. W razie uzasadnionego podejrzenia, że bagaż podróżnego zawiera rzeczy, o których mowa w § 14 ust. 2, przewoźnik ma prawo sprawdzić w obecności podróżnego zawartość tego bagażu, a w razie potwierdzenia podejrzeń - odmówić zabrania go do przewozu.
9. Jeżeli nie można ustalić właściciela bagażu podlegającego sprawdzeniu w trybie przewidzianym w ust. 7, przewoźnik dokonuje tej czynności przy udziale dwóch postronnych świadków i postępuje z zakwestionowanymi przedmiotami w sposób określony przepisami o rzeczach znalezionych.
10. Po zakończonym przewozie obsługa autobusu wydaje podróżnym rzeczy przewożone w schowku bagażowym za zwrotem odcinka nalepki (wywieszki informacyjnej). Osobie, która nie może go okazać, przewoźnik wydaje bagaż tylko po udowodnieniu przez nią tytułu własności i po spisaniu danych personalnych tej osoby z ważnego dokumentu tożsamości.
11. Sposób postępowania z rzeczami nie odebranymi przez podróżnego po zakończeniu przewozu określają przepisy o rzeczach znalezionych.

IV. GRUPOWE PRZEWOZY OKAZJONALNE W KOMUNIKACJI ZMAKNIĘTEJ.

§15

Realizacja grupowego przewozu okazjonalnego w komunikacji zamkniętej polega na zadysponowaniu do wykonania usługi zamówionej przez organizatora przewozów odpowiednio przygotowanego autobusu, prowadzonego przez kierowcę, będącego pracownikiem przewoźnika.

§16

1. Zamówienia na grupowy przewóz okazjonalny powinno być złożone w formie pisemnej. Przewoźnik może przyjąć zamówienie ustne, które wymaga późniejszego potwierdzenia na piśmie.
2. Treść zamówienia powinna zawierać:
  - nazwę albo imię i nazwisko oraz adres organizatora,
  - NIP,
  - dane określające okoliczności przewozu (termin, miejsce, czas trwania),
  - cenę za usługę lub sposób jej obliczenia.
3. Przyjęcie do realizacji grupowego przewozu okazjonalnego następuje z chwilą uzgodnienia przez strony istotnych dla jej realizacji postanowień, a szczególności:
  - rodzaju autobusu,
  - czasu i miejsca podstawienia pojazdu,
  - przewidywanego czasu trwania przewozu,
  - przebiegu trasy i punktu docelowego przewozu,

- wysokości lub sposobu wyliczenia należności oraz terminu jej uregulowania przez organizatora wyjazdu,
- innych kwestii, które strony uważają za istotne.

§17

1. Kierowca obsługujący autobus, obowiązany jest podczas przewozu stosować się do dyspozycji organizatora, które są związane z realizacją usługi.
2. Jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie względy eksploatacyjne i nie zagraża to bezpieczeństwu przewozu, obsługa autobusu może wykonywać dodatkowe dyspozycje i zalecenia organizatora, za które przysługuje przewoźnikowi dodatkowa zapłata.
3. Organizator przewozu obowiązany jest do nadzoru uczestników przewozu w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów porządkowych. Organizator i uczestnik przewozu ponoszą solidarną odpowiedzialność za wyrządzone szkody w mieniu przewoźnika, chyba, że strony umówią się inaczej.

V. ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRZEWOŹNIKA Z TYTUŁU NIETYKONANIA LUB NIENALEŻYTEGO WYKONANIA UMOWY PRZEWOZU OSÓB I ODPOWIEDZIALNOŚĆ PODRÓŻNEGO ZA ZAWINIONE SZKODY

§ 18

1. Przewoźnik odpowiada za szkodę, jaką podróżny poniósł wskutek przedwczesnego odjazdu środka transportowego.
2. Przewoźnik odpowiada za szkodę, jaką poniósł podróżny wskutek opóźnionego przyjazdu lub odwołania regularnie kursującego autobusu, jeżeli szkoda wynika z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa przewoźnika.
3. Za rzeczy i zwierzęta, które podróżny przewozi ze sobą pod własnym nadzorem, przewoźnik ponosi odpowiedzialność, jeżeli szkoda powstała z jego winy.
4. Przewoźnik odpowiada za przewożone przez podróżnego rzeczy jak za przesyłkę, jeżeli podróżny umieści je w schowku bagażowym autobusu.
5. Wysokość odszkodowania należnego od przewoźnika, ubytek lub uszkodzenie rzeczy wymienionych w ust. 1 i 2 nie może przekraczać zwykłej wartości rzeczy.
6. Powstanie szkody, na którą podróżny został narażony podczas przewozu powinno być zgłoszone niezwłocznie po jej ujawnieniu i wymaga pisemnego potwierdzenia przez obsługę autobusu.

§ 19

Podróżny odpowiada za zawinione przez siebie, względnie przez osobę pozostającą pod jego bezpośrednią opieką, uszkodzenie lub zanieczyszczenie autobusu albo innych urządzeń przewoźnika i obowiązany jest zapłacić odszkodowanie z tego tytułu w wysokości rzeczywistych kosztów wyrządzonej szkody.

§ 20

Tryb wzajemnego dochodzenia roszczeń przez przewoźnika i usługobiorcę w postępowaniu sądowym (po bezskutecznym wyczerpaniu drogi reklamacji/wezwaniu zobowiązanego do zapłaty) określają przepisy art. 75 Ustawy Prawo Przewozowe (Dz. U. Nr 50 poz. 601 z 2000 r.)

VI. SKARGI I WNIOSKI

§ 21

1. Skargi i wnioski związane z przewozem osób i rzeczy mogą być wnoszone pisemnie lub za pomocą poczty internetowej, a także ustnie do protokołu. Skargi i wnioski przyjmowane są w Elblągu i Nowym Dworze Gd. na dworcach autobusowych oraz w siedzibach placówek terenowych w Braniewie, Orniecie i Pasłęku.

2. W razie zgłoszenia skargi lub wniosku ustnie, przyjmujący zgłoszenie sporządza protokół, który podpisują: wnoszący skargę lub wniosek i przyjmujący zgłoszenie. W protokóle zamieszcza się datę przyjęcia skargi lub wniosku, imię, nazwisko (nazwę) i adres zgłaszającego oraz zwięzły opis treści sprawy.
3. Przyjmujący skargi i wnioski potwierdza zgłoszenie skargi lub wniosku, jeżeli zażąda tego wnoszący.
4. Rozpatrywanie skarg i wniosków związanych z przewozami powierza się Kierownikowi Działu Przewozów Pasażerskich.

§ 22

1. Skargi i wnioski nie zawierające imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresu wnoszącego rozpoznaje się bez udzielenia odpowiedzi.
2. Skarga dotycząca określonej osoby nie może być przekazana do rozpatrzenia tej osobie ani osobie, wobec której pozostaje ona w stosunku nadrzędności służbowej.

VII. PRZEPISY KOŃCOWE

§ 23

1. Przepisy niniejszego regulaminu zostały wprowadzone w życie z dniem 19.04.2010 r. Zarządzeniem Nr 3/P/2/2010 Prezesa Zarządu Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Elblągu Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Elbląg, 19.04.2010 r.